Hans Rosling: Tal på ”Hela Sverige skramlar”

Talare
Hans Rosling
Läkare, professor

Datum
29 september 2015

Plats
Globen, Stockholm

Det är svårt att förstå sig på krig. Det är riktigt svårt att fatta krig. Både hur det drabbar enskilda människor, och hur länder fullständigt kan malas sönder och förstöras. Och min uppgift här ikväll, den är allvarlig: jag ska förklara storleken på tragedin i Syrien.

Tänk er in, ni är ungefär 12.000 människor här i Globen. Tänk er in, ni är Syriens befolkning. 24 miljoner. Det innebär att var och en av er är 2.000 syrier. Och Syriens befolkning då, så är det ungefär hälften som fortfarande kan bo kvar i sina hem. Hälften har flytt.

Så om vi säger att den läktaren och kortsidan däruppe, dom bor kvar i sina hem. Hela den här sidan, hela den här läktaren, motsvarar ungefär åtta miljoner människor som har flytt och befinner sig inne i Syrien, de försöker hitta ett säkrare ställe som de kan vara på, där de kan överleva. Och ni som sitter här på parkett, om vi får ljus på parketten, hela vägen tillbaka, allra längst bak, och hela vägen fram, ni representerar de fyra miljoner som har flytt landet, utanför gränserna – de flesta av er bor i grannländerna, och ni bor i flyktingläger. Jag ska berätta vad problemet är med de flyktinglägrena. Ni som sitter här på främre parkett, vänstra sidan, ni, ni är de syriska flyktingar som har kommit till Europa. 300 000 under de här sista åren när det blivit värre och värre, det är bara 3% av flyktingarna, och ni som är här, kan jag be er på de tre första raderna att ställa er upp. Ni representerar de 80 000 syriska flyktingar som kommit till Sverige. Välkomna!

Och det är erat mod, är det inte så va, det modet hos de här människorna, de risker dom har tagit, den beslutsamheten dom har, som har gjort att vi till slut har fattat hur grymt det här kriget är! Hur gräslig det är! Det är modet hos flyktingarna som gör att vi förstår. Men vi har också förstått, och det gör ni nu ikväll, ni ser det här är det vi brukar kalla, lite löjligt, toppen av ett isberg va. De allra flesta som lider, och de lider ännu mer, de är fortfarande kvar i

grannländerna eller i hemma i Syrien. Och det är ju pinsamt de faror ni har behövt utsätta er för, att våran regering och Europas regering ska förneka er att söka asyl där ni är. Och sen får resa säkert. Utan istället vara tvungen att åka på de här livsfarliga båtarna och få betala högre pris än flyg, som ni inte heller får åka med. Det är ju pinsamt. Förlåt!

Förlåt!

Sätt er ner.

Den här krisen har liksom blivit så stor att de här gamla tankemönstrena stämmer inte riktigt.

Jag tänker nu på ett brutalt sätt prata om de pengar som behövs för det här.

Och jag vet, många av er säger: det behövs medmänsklighet, det behövs kärlek, det är riktigt, men min uppgift är att snacka om pengarna, och pengar är väldigt viktiga om ens hem är förstört och man är på flykt va. Kan jag få min powerpoint?

Där är powerpointen.

Ni ser där, flyktingarna där, de är de 300 000 som har kommit till Europa. Sen ska vi se om min klicker fungerar. Åh. Det där är de 4 miljoner som bor i närområdet va. Och dom, dom, eh, dom bor då i flyktingläger, framför allt bor dom då, tas om hand av UNHCR. Och det var när jag hörde att UNHCR skulle vara här och insamlingen gick dit, det var då jag sa ja direkt – jag kommer sa jag direkt. Jag var med och starta Läkare utan gränser.

Äh. Jag var med och starta Läkare utan gränser, de är jättebra när det är snabbhet som krävs, man måste upptäcka nya saker, men när världsfreden hotas, när det är kris av den här digniteten, då är det FN som gäller alltså. Och blanda inte ihop det här med att det finns en massa byråkrati och hopplöshet i FN, det finns, jag kan berätta för er, jag skulle kunna stå flera dagar och berätta för er, hur frustrerad man kan bli på FN. Men det finns många organisationer inom FN som är sjukt bra, som är professionella, som kan göra de, UNHCR är en av dom. Det är proffs som sköter det. Och de är effektiva. Kolla här, 25 kronor per person och dag säger dom i sin budget, det kan vi se till att det blir

drägligt och hyffsat liv, för de här flyktingarna i grannländerna. Men problemet, och det skamliga problemet, det är alltså att... dom har bara fått tio.

Alltså, tio spänn per flykting per dag, det är därför det inte finns skola för barnen. Man har till och med sista månaden varit tvungna att dra in matransoner, och det här är jä..., ursäkta mig man ska inte svära i såna här sammanhang, dumt, va. Man ska inte lämna unga, frustrerade, hungriga män i ett sånt här kaotiskt situation, som skäms att dom inte kan ta hand om sina familjer, dom kommer att bli lätta att rekrytera för dom med de svarta flaggorna. Och det här är mer än att bara hjälpa medmänniskor, det här är frågan om att vinna över det onda. Det här kriget måste ta slut!

Det finns dom som säger, ja det finns en gräns för hur mycket flyktingar man kan ta emot, ja det är rätt. Libanon har nästan nått den gränsen. Ett land med fyra-fem miljoner människor som tagit emot mer än en miljon människor, då bågnar landet, det finns inget land i Europa som är i närheten av den gränsen. Det finns inget land som är i närheten av den gränsen.

Men Libanon gör... Och då är det inte klokt att ge då, ge då, tio kronor per dag, kolla där uppe, flyktingarna som kommer till Europa, som kommer till Sverige, regeringen i sin proposition för nästa år har reserverat 500 spänn per dag per flykting. 500, vet ni vad det är, det är mycket mer än tio kronor. Det går, vi måste se till att UNHCR får de här 25 spänn, och den tiden man kunde hålla på att tjafsa, ska vi stödja flyktingar här, ska vi stödja flyktingar där, våran politik är si, den är över. Alla människor ska ha hjälp överallt.

Och nu ska vi räkna på vad det kommer att kosta då, för det här är en fråga om att ta fram pengar. Jag har med mig här, direkt från sedelpressen: en miljard. En miljard svenska kronor. Ah, det är wellpapp här så ni behöver inte sno den sen, men om ni tänker att det här är en miljard, så ser ni där vad UNHCR bad om, 37 miljarder per år, inte så krångligt att räkna ut: 4 miljoner, gånger 25 spänn om dan, gånger 364 dagar, 37 miljarder. Det är ganska modest, 25 spänn om dan, hur många klarar det på semestern? Va? Och så skulle man kunna ha skolor åt barnen, då skulle man ha mat, va. Men det har vi inte. Och istället då kan man se att det där saknas om man bara fått femton. Det är ju inte klokt, och ni kan ikväll va, ni ger, ni har makten i det här landet, vi är en demokrati. När ni ger själva så styr ni också vad regeringen gör och ska man yttra sig något politiskt så var det den ena sidan som sa "öppna ert hjärta" och den andra sa att det var en

ansvarskris. Jag tycker inte att det här är partipolitik alltså. Det kommer att bli mycket dyrare om vi inte fixar det här nu. Det kommer att bli mycket, mycket dyrare.

Och i EU. Dom här 300 000, det är 20 miljarder. Det kan ju inte va som så, att vi inte kan ställa upp med lika mycket pengar för mycket mer människor i närområdet. Det har blivit fel politiskt tänk på det här va. Dom som har kommit hit, ni här framme, som har varit så djärva, det var viktigt, för då förstod vi, annars hade vi inte fattat, men vi kan inte lösa det här med att dom i Syrien flyttar hit och dom med svarta flaggan bor kvar. Det går inte. Det här måste bli fred, kriget måste vinnas, och vi måste se till att UNHCR får pengarna. Tack så mycket.

Källa
Transkriberat från videoinspelning: Hans Rosling i Globen om flyktingkrisen - Hela Sverige Skramlar, publicerad på Youtube, uppladdad av "SVT", 2015-09-30

Taggar
Författare

URI
https://www.svenskatal.se/tale/hans-rosling-tal-pa-hela-sverige-skramlar